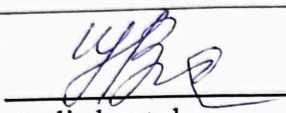

MINISTERUL CULTURII AL REPUBLICII MOLDOVA
MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA
ACADEMIA DE MUZICĂ, TEATRU ȘI ARTE PLASTICE
ȘCOALA DOCTORALĂ ARTE ȘI STUDII CULTURALE

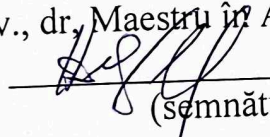
APROB: Doctor în studiul artelor, Profesor universitar Svetlana BADRAJAN Director Școală doctorală <i>Arte culturale</i>	APROB: Doctor în studiul artelor, Profesor universitar Tatiana BEREZOVICOVA Președinte al Consiliului Științific al Școlii Doctorale Proces verbal nr. _____
--	---

CURRICULUM
la disciplina

**METODOLOGIA ȘI ISTORIA ȘTIINȚEI
DESPRE CINEMATOGRAFIE ȘI TV**
ciclul III de studii universitare (Doctorat)

Domeniul de formare profesională:	654. Arte audiovizuale
Programul de studiu:	654.02 Artă cinematografică, televiziune și alte arte audiovizuale (cercetare/creație)
Forma de învățământ:	(cu frecvență/ cu frecvență redusă)

Autor:
Dumitru Olărescu,
Conf.univ., dr. Maestru în Artă

(semnătura)

Chișinău, 2025

CUPRINS

I.	Preliminarii	2
II.	Repere conceptuale	2
III.	Competențe generale ale disciplinei	3
IV.	Competențe specifice ale disciplinei	3
V.	Administrarea disciplinei	4
VI.	Unități tematice și repartizarea orientativă a orelor	4
VII.	Obiectivele de referință și unități tematice	5
VIII.	Organizarea lucrului individual al doctorandului	10
IX.	Evaluarea disciplinei	11
X.	Bibliografie	12

I. PRELIMINARII

Știința despre cinematografie și TV (Filmologia și Studiile de Media) este o parte componentă a Studiului Artelor, care examinează esența, specificul și particularitățile artei cinematografice și audiovizuale în toată diversitatea și varietatea manifestărilor ei. La fel ca în alte științe despre artă, unitatea dintre reflectarea obiectivă și trăirea subiectivă este o legitate în cercetarea filmului.

O trăsătură esențială a domeniului este natura sa hibridă, care necesită abordarea imaginii în mișcare și a discursului audiovizual dintr-o perspectivă multidisciplinară (estetică, filosofie, istorie culturală, sociologie, semiotică). Cursul vizează cunoașterea conceptelor teoretice majore și a metodelor adecvate pentru cercetarea fenomenelor audiovizuale.

Scopul fundamental al cursului este de a-i pregăti pe doctoranzi în vederea cercetării științifice autonome și avansate în domeniul Filmologiei și studiilor media.

Acest lucru se realizează prin:

1. Fundamentarea teoretică și metodologică, asigurarea cunoașterii aprofundate a conceptelor, teoriilor și metodelor specifice domeniului.
2. Contextualizarea istorică și oferirea unei perspective clare asupra evoluției gândirii critice despre film și televiziune, de la pre-filmologie la teoriile contemporane.
3. Dezvoltarea abilităților de cercetare prin înzestrarea doctoranzilor cu instrumentarul necesar pentru a selecta și aplica metodele adecvate în investigarea operei audiovizuale și a fenomenelor de media.

II. REPERE CONCEPTUALE

Filmologia și Studiile de Media sunt discipline științifice complexe orientate spre cercetarea artei audiovizuale și a mediilor de comunicare în masă. O apreciere obiectivă a fenomenelor cinematografice și de televiziune necesită o abordare holistică, bazată pe cunoștințe profunde în domenii adiacente precum filosofia, istoria artelor, istoria culturii, estetica și științele comunicării.

Metodologia disciplinei înarmează viitorul cercetător cu suma de metode necesare pentru investigarea multiaspectuală a obiectului audiovizual (filmul, serialul, emisiunea TV, noile media). Istoria științei despre cinematografie și TV asigură o orientare corectă prin cunoașterea viziunilor, teoriilor și metodelor elaborate de savanți în diferite etape istorice: (Teoria clasică, Critica de autor, Structuralismul, Studii culturale, etc.

III. COMPETENȚE GENERALE ALE DISCIPLINEI

Competențe profesionale:

CP1. Acumularea cunoștințelor teoretice și istorice în domeniul filosofiei și metodologiei științifice și aplicarea lor în cercetarea filmului și TV-ului.

CP2. Selectarea metodelor adecvate care ar corespunde naturii obiectului audiovizual cercetat și ar asigura obținerea unor cunoștințe veridice.

CP3. Identificarea și utilizarea tehnologiilor moderne de informare în domeniul Filmologiei/Studiilor de Media.

CP4. Aplicarea cunoștințelor fundamentale și aplicative din domeniul filmologiei la cercetarea fenomenelor cinematografice și de televiziune.

Competențe transversale:

CT1. Proiectarea, organizarea și desfășurarea procesului de cercetare, aplicând cunoștințele și abilitățile acumulate în cadrul studiilor anterioare.

CT2. Aplicarea deprinderilor de activitate eficientă de sine stătătoare și în echipă în scopul autoperfecționării și adaptabilității..

CT3. Autoevaluarea obiectivă și identificarea oportunităților de formare continuă pe tot parcursul vieții.

IV. COMPETENȚE SPECIFICE ALE DISCIPLINEI

Prin studierea disciplinei studenții doctoranzi vor fi capabili la nivel de:

1. Cunoaștere și înțelegere:

- ✓ Să conștientizeze importanța cunoașterii metodologiei științifice și a istoriei cinematografiei;
- ✓ Să conștientizeze rolul metodologiei în procesul cercetării științifice;
- ✓ Să înțeleagă și să interpreteze critic conceptele științifice emise în diverse epoci istorice;
- ✓ Să conștientizeze importanța cunoașterii metodologiei științifice și a istoriei filmologiei

2. Aplicare:

- ✓ Să cunoască și să aplice diferite metode de cercetare a cinematografiei;
- ✓ Să se orienteze în literatura de specialitate în domeniul cineamtografiei;
- ✓ Să identifice și să compare deferite metode de cercetare a fenomenelor cinematografice;
- ✓ Să cunoască și să aprecieze adecvat ideile și conceptele teoretice și estetice în domeniul cinematografiei;
- ✓ Să cunoască și să aplice diferite metode de cercetare a cinematografiei și TV-ului (analiza narativă, analiza stilistică, analiza receptării);
- ✓ Să selecteze și să aplice metode eficiente pentru studierea creației regizorale și a celei audiovizuale/de media.

3. Integrare:

- ✓ Să utilizeze metodele științifice elaborate în cinematografia universală în procesul scrierii tezelor de doctorat;
- ✓ Să utilizeze cunoștințele acumulate din examinarea diferitelor concepte științifice pentru interpretarea și aprecierea corectă a fenomenelor examinate în teze;
- ✓ Să utilizeze metodele științifice elaborate în filmologia universală în procesul scrierii tezelor de doctorat.
- ✓ Să integreze cunoștințele teoretice în domeniul metodologiei și istoriei studiilor de media cu abilitățile practice de analiză a operelor audiovizuale.

V. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Studii cu frecvență

Codul disciplinei	Anul de studii	Semestrul	Total ore			Nr. de ore pe tipuri de activități*				Forma de evaluare	Nr. ECTS	Responsabil pe disciplină
			Total	Contact direct	Studiu individual	C	S	L/P	I			
FOI. 0.001	I	1	210	45	165	2	1			examen	7	Olărescu D.
Total pe disciplină			210	45	165	2	1				7	

Studii cu frecvență redusă

Codul disciplinei	Anul de studii	Semestrul	Total ore			Nr. de ore pe tipuri de activități*				Forma de evaluare	Nr. ECTS	Responsabil pe disciplină
			Total	Contact direct	Studiu individual	C	S	L/P	I			
FOI. 0.001	I	1	210	10	200	2	1			examen	7	Olărescu D.
Total pe disciplină			210	10	200	2	1				7	

Notă *: C = curs, S = seminar, L = ore de laborator, practice, I – ore individuale asistate de profesor.

VI. UNITĂȚI TEMATICE ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR*

Nr.	Unități tematice	Numărul de ore					
		Contact direct				Studiu individ.	Total
		C	S	P/L	I		
	Anul I, semestrul 1						
1.	Metodologia sistematică în cineamtografie și studii media	4	2			22	28
2.	Metodologia studiului istoric al cinematografiei	4	2			22	28
3.	Reflecția despre imaginea în mișcare (pre-filmologia)	2	1			12	15
4.	Teoriile formative și clasicismul filmologic	2				8	10
5.	Marile curente teoretice (formalism versus realism) Formalismul.	2	1			12	15
6.	Apariția criticii de autor și a studiilor de gen (anii 1950-1960).	2				8	10
7.	Semiotica și structuralismul filmologic (anii 1960-1970).	2	1			12	15
8.	Primele studii de televiziune și teoria media	2	2			14	18
9.	Studii de media și teorii post-structuraliste (anii 1980)	2	2			15	19
10.	Filmologia și studiile culturale în epoca globalizării	4	2			20	26
11.	Căile de dezvoltare ale filmologiei contemporane probleme actuale	4	2			20	26
	TOTAL	30	15			165	210

*Nr. de ore este indicat pentru studiile cu frecvență.

VII. OBIECTIVELE DE REFERINȚĂ ȘI UNITĂȚI TEMATICE

Nr.	Obiectivele de referință	Unități tematice
1.	Explicarea deosebirilor între metodă și metodologie. Înțelegerea specificului metodologiei sistematice. Cunoașterea metodelor filosofice, științifice și specifice filmologiei.	<u>Tema 1. Metodologia sistematică în filmologie și studii media</u> Noțiunea filosofică de metodă. Structura ierarhică a metodologiei. Metodele general științifice și aplicarea lor în studierea filmului (Analiza sistemică a operei cinematografice, Analiza cauzală, Analiza structurală). Metodologia specifică filmologiei: Ontologia filmică, Gnoseologia studiilor de media, Axiologia. Pluralismul de metode.
2.	Înțelegerea specificului metodologiei istorice. Conștientizarea interacțiunii tradițiilor și inovațiilor în arta audiovizuală. Cunoașterea metodelor istorice de investigare.	<u>Tema 2. Metodologia studiului istoric al cinematografiei și TV-ului</u> Metoda istorică – metoda de bază a studiului filmic-istoric. Etape evolutive și revoluționare în dezvoltarea culturii audiovizuale (aparitia sunetului, culorii, TV-ului, digitalului). Interacțiunea tradițiilor și inovațiilor. Metoda comparativ-istorică (legături internaționale, studii transnaționale). Principiul sistemic în cercetarea filmic-istorică.
3.	Cunoașterea principalelor preocupări teoretice ale științei despre imagine în mișcare din Antichitate până la invenția filmului.	<u>Tema 3. Reflectia despre imaginea în mișcare (pre-filmologia)</u> Estetica imaginii și a narațiunii vizuale în Antichitate (Platon, Aristotel - despre <i>mimesis</i>). Precursorii vizuali și narativi (lanterna magică, fotografia, teatrul popular). Apariția discursului critic despre tehnologie și reprezentare vizuală.
4.	Înțelegerea conceptelor formative ale primelor teorii ale filmului. Cunoașterea primilor teoreticieni care au definit filmul ca artă.	<u>Tema 4. Teoriile formative și clasicismul filmologic</u> Primii teoreticieni europeni (Ricciotto Canudo și "A Șaptea Artă"). Teorii din perioada filmului mut (Vachel Lindsay, Hugo Münsterberg). Școala Sovietică de Montaj și contribuțiile lui Lev Kuleșov și Serghei Eisenstein.
5.	Înțelegerea teoriei filmului ca reflecție asupra formei. Cunoașterea principalelor teorii formaliste și realiste.	<u>Tema 5. Marile curente teoretice (formalism vs. realism) Formalismul.</u> Contribuțiile lui Serghei Eisenstein (montaj), Béla Balázs (microfizonomia), Rudolf Arnheim (specificitatea artistică a filmului mut). Realismul: Teoria lui André Bazin (Ontologia imaginii fotografice, Realismul ca motor al artei filmului).
6.	Cunoașterea direcțiilor postbelice și a apariției criticii de autor.	<u>Tema 6. Apariția Criticii de Autor și a Studiilor de Gen (anii 1950-1960)</u> Mișcarea <i>Cahiers du Cinéma</i> și politicile autorului (<i>politique des auteurs</i>). Dezvoltarea teoriei genurilor cinematografice. Primele analize sociologice ale Televiziunii ca mediu.
7.	Înțelegerea impactului lingvisticii și semioticii asupra analizei filmice. Cunoașterea principalilor exponenți.	<u>Tema 7. Semiotica și Structuralismul Filmologic (anii 1960-1970).</u> Aplicarea lingvisticii la film (Christian Metz și <i>La Grande Syntagmatique</i>). Teoriile narative (Vladimir Propp, A.J. Greimas). Filmul ca limbaj și ca sistem de semne. Critica

		ideologică (aparitia teoriei Althusseriene/Lacan-iene în studiile filmice).
8.	Cunoașterea principalelor preocupări teoretice ale științei despre TV și media.	<u>Tema 8. Primele studii de televiziune și teoria media.</u> TV-ul ca obiect de studiu autonom (Raymond Williams, Marshall McLuhan și <i>mediul este mesajul</i>). Analiza discursului și a genurilor de televiziune. Studiul receptării și al publicului TV.
9.	Conștientizarea schimbărilor de paradigmă (Post-Structuralism). Cunoașterea teoriilor feministe și postcoloniale.	<u>Tema 9. Studii de media și teorii post-structuraliste (anii 1980).</u> Filmul ca <i>aparat</i> (Jean-Louis Baudry). Teoria de Gen și Semiotica Feministă (Laura Mulvey și <i>gaze-ul masculin</i>). Studii Queer și identitare. Primele abordări Postcoloniale/Transnaționale.
10.	Înțelegerea impactului globalizării și al noilor tehnologii asupra teoriei.	<u>Tema 10. Filmologia și studiile culturale în epoca globalizării</u> Analiza culturală a filmului (Stuart Hall). Studiul cinema-ului național și transnațional. Impactul noilor media digitale și al internetului asupra teoriei filmului (redefinirea <i>cinematografiei</i>).
11.	Cunoașterea sistemelor teoretice contemporane și a problemelor actuale.	<u>Tema 11. Căile de dezvoltare ale filmologiei contemporane probleme actuale.</u> Studii de Media Digitală și Interactivitate (Manovich). Teorii ale emoțiilor și Corpului în Film. Ecocinema și Teoria Filmului Ecologic. Tendințele Filmologiei în România și Republica Moldova.

VIII. ORGANIZAREA LUCRULUI INDIVIDUAL AL STUDENTULUI-DOCTORAND

Nr.	Unități tematice	Lucrul individual al studenților	Ore
1.	Metodologia sistematică în cinematografie și studii media	Însușirea materialului teoretic. Studierea bibliografiei obligatorii. Pregătirea pentru seminar. Tematica orientativă: Metodele general științifice și aplicarea lor în procesul de studiere a cinematografiei.	22
2.	Metodologia studiului istoric al cinematografiei	Însușirea materialului teoretic. Studierea bibliografiei obligatorii. Pregătirea pentru seminar. Tematica orientativă: Metoda comparativ-istorică și aplicarea ei în cercetarea legăturilor artistice internaționale, a asemănărilor și deosebirilor în culturile cinematografice ale diferitelor țări.	22
3.	Reflecția despre imaginea în mișcare (pre-filmologia)	Însușirea materialului teoretic. Studierea bibliografiei obligatorii. Pregătirea pentru seminar. Tematica orientativă: Aplicarea metodei sistemice în analiza unui gen cinematografic (filmul de autor).	12
4.	Teoriile formative și clasicismul filmologic	Însușirea materialului teoretic. Studierea bibliografiei.	8
5.	Marile curente teoretice (formalism vs. realism) Formalismul.	Însușirea materialului teoretic. Studierea bibliografiei obligatorii. Pregătirea pentru seminar. Tematica orientativă:	12

		Metoda comparativ-istorică în cercetarea legăturilor artistice între Cinema-ul Est-European și cel Occidental. Ontologia imaginii baziniene vs. formalismul arnheimian.	
6.	Apariția criticii de autor și a studiilor de gen (anii 1950-19660).	Însușirea materialului teoretic. Studierea bibliografiei.	8
7.	Semiotica și structuralismul filmologic (anii 1960-1970).	Însușirea materialului teoretic. Studierea bibliografiei obligatorii. Pregătirea pentru seminar. Tematica orientativă: Analiza La Grande Syntagmatique a lui Christian Metz și relevanța ei în analiza filmului contemporan. Contribuția studiilor de gen (feministe, queer) la redefinirea canonului filmic..	12
8.	Primele studii de televiziune și teoria media	Însușirea materialului teoretic. Studierea bibliografiei obligatorii. Pregătirea pentru seminar. Tematica orientativă: Impactul Televiziunii asupra teoriei filmului. Analiza critică a teoriei Auteur și evoluția ei.	14
9.	Studii de media și teorii post-structuraliste (anii 1980)	Însușirea materialului teoretic. Studierea bibliografiei obligatorii. Pregătirea pentru seminar. Tematica orientativă: Principalele concepte teoretice în filmologia universală de la confluența sec. XIX-XX.	15
10	Filmologia și studiile culturale în epoca globalizării	Însușirea materialului teoretic. Studierea bibliografiei obligatorii. Pregătirea pentru seminar. Tematica orientativă: Preocupări teoretice în cinematografia românească. Filmologi din prima jum.a sec.XX.	20
11.	Căile de dezvoltare ale filmologiei contemporane probleme actuale	Însușirea materialului teoretic. Studierea bibliografiei obligatorii. Pregătirea pentru seminar. Tematica orientativă: Problematica filmologiei naționale (România, R. Moldova).	20
Total ore:			165

IX. EVALUAREA DISCIPLINEI

1. Tipurile, modalități și forme de evaluare

<i>Tipul evaluării</i>	<i>Perioada evaluării</i>	<i>Modalități și forme de evaluare</i>	<i>Pondere din nota finală</i>
Evaluarea curentă	Pe parcursul semestrului	Evaluare orală: răspunsuri la seminare	60 %
Evaluarea periodică	Testul în săptămâna 7 Evaluarea mixtă în săptămâna 14	Evaluare scrisă: test Evaluare mixtă: prezentarea referatului și bibliografiei la tema cercetării cu comentarii	
Evaluarea semestrială	În perioada sesiunii	Evaluare scrisă: test	40 %

2. Criteriile de apreciere a cunoștințelor/deprinderilor

<i>Notă</i>	<i>Pentru a obține o notă respectivă studentul trebuie:</i>
10 (A)	să cunoască la perfecție materialul teoretic, să realizeze fără greșeli testul să participe activ la toate seminarele, să prezinte referatul și bibliografia
9 (B)	să cunoască bine materialul teoretic, să realizeze testul cu greșeli ne semnificative și să participe la toate seminarii, să prezinte referatul și bibliografia
8 (C)	să cunoască suficient de bine materialul teoretic, să realizeze testul cu anumite greșeli și să participe la trei seminare, să prezinte referatul și bibliografia
7 (D)	să cunoască suficient materialul teoretic, să realizeze la nivel satisfăcător testul și să participe la cel puțin două din seminare, să prezinte referatul și bibliografia
6 (E)	să cunoască satisfăcător materialul teoretic, să realizeze testul cu mai multe greșeli, să participe la cel puțin unul din seminare, să prezinte referatul și bibliografia
5 (E)	să cunoască la un nivel minim materialul teoretic și să realizeze testul cu mai multe greșeli, să prezinte referatul și bibliografia
4 (FX)	să cunoască la un nivel minim materialul teoretic, să realizeze testul final cu foarte multe greșeli, să nu prezinte referatul și bibliografia
3, 2, 1 (F)	să nu cunoască deloc materialul teoretic, să nu realizeze testul final, să nu prezinte referatul și bibliografia

X. BIBLIOGRAFIE

I. Obligatorie

1. *A șaptea artă* (antologie de articole). În două volume. București: Meridiane, 1966.
2. Andronescu, Șerban C. *Tehnica scrierii academice*. București: Editura Fundației „România de mâine”, 1997.
3. Bazen, Andre. *Ce este cinematograful?* București: Meridiane, 1968.
4. Balass Bela. *Arta filmului*. București, ESPLA, 1967.
5. Ciosici D., (2009) – Metodologia cercetării științifice, Edit. Politehnica, Timișoara, 2009.
6. Copel, Moscu. *Filmul în epoca digitalului*. București: UNATC Press, 2008.
7. Damian, Laurențiu. *Filmul documentar*. Încă ceva în plus. București: Editura Tehnică, 2003.
8. Dragatoiu, I. *Introducere în metodologia cercetării științifice*, Edit. Dimitrie Cantemir, Târgu-Mureș, 1999.
9. Ernest Lindgren. *Arta filmului*. București: Meridiane, 1969.
10. Gheorghe, G. *Metodologia cercetării științifice, dezvoltării și inovării*, Edit. Cefin, București, 2008.
11. Guido Aristarco. *Cinematografia ca artă*. București: Meridiane, 1965.
12. <http://ec.europa.eu/euraxess/index.cfm/rights/whatIsAREsearcher>. (Carta și Codul European al cercetătorului)
13. <http://www.cdi2020.ro/> (Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2014-2020).
14. Leu, Vlad. *Arta filmului documentar*. București: Editura Victor, 2011.
15. Lucian Bratu. *Drumul spre artă al cinematografului*. București: Meridiane, 1990.
16. Marcel Martin. *Limbaajul cinematografic*. București: Meridiane, 1981.
17. Olărescu Dumitru. *Filmul. Valențele poeticii*. Chișinău: Epigraf, 2000.
18. Olărescu, D. *Poezia realității în formule cinematografice*. Chișinău: Epigraf, 2020.
19. Olărescu, Dumitru. *Hermeneutica filmului de artă*. Chișinău: Epigraf, 2017.
20. Plămădeală A-M., D. Olărescu, V. Tipa. *Arta cinematografică din Republica Moldova*. Chișinău: Grafema Libris, 2014.
21. Plămădeală, Ana-Maria. *Кино, фольклор и литература*. Chișinău: Știința, 1985.
22. Rădulescu, Mihaela Șt. *Metodologia cercetării științifice: elaborarea lucrărilor de licență, masterat, doctorat*. București: Editura Didactică și Pedagogică, 2006.
23. Robert Grelier. *Joris Ivens*. București: Meridiane, 1968.
24. Базен, А. *Что такое кино?* Москва: Искусство, 1972.
25. Власов М. *Виды и жанры киноискусства*. Москва: Искусство, 1976.
26. Дробашенко, С. *Феномен достоверности. Очерки теории документального кино*. Москва: Наука, 1972.

27. Кракауер, З. *Природа фильма*. Москва: Искусство, 1974.
28. Лотман, Ю. *Семиотика кино и проблемы киноэстетики*. Таллинн, 1973.
29. Мартыненко, Ю. *Проблемы теории документального фильма*. Москва: Искусство, 1976.
30. Рошаль, Л. *Дзига Вертов*. Москва: Искусство, 1982.
31. Флаэрти, Р. *Статьи, сценарии*. Москва: Искусство, 1980.
32. Фрейлих, С. *Теория кино*. Москва: Искусство, 1992.
33. Эйзенштейн, С. *Избранные произведения в 6-ти томов*. Москва: Искусство, 1970.
34. Malvin L., Sandra Ball-Rokeach. *Teorii ale comunicării de masă*. Iași: Plirom, 1999.
35. Lazăr Ioan. *Istoria teoretică și estetică a filmului românesc*. București: Felix Film, 2013.
36. Murgu Horia. *Limbaajul ecran-mutație contemporană și comunicare*. Revista „Cinema”, 2000.
București: Victor, 2000.
37. Werber M. *Teorie și metodă în științele culturii*. Iași: Polirom, 2001.
38. Eisenstein S. *Articole alese*. București: Cartea rară, 1958.
39. Соколов С. *Киноведение как наука*. Москва, 2020.
40. Багисов А. Т. *Очерки теории телевидения*. Москва: Искусство, 1971.

Suplimentară:

1. Bunesu, Mircea. *Determinări estetice ale imaginii de film și televiziune*. București: Paideia, 2010.
2. Collin, Simon. *Dicționar de multimedia. Englez-român*, ediția a doua. Traducere de Irina –Margareta Nistor. S.l.: Editura Universal Dalsi, 2001.
3. Ilieșiu, Sorin. *Narativitatea imaginii de film*. Iași: Junimea, 2012.
4. Plămădeală Ana-Maria. *Mitul și filmul*. Chișinău: Știința, 2001.
5. STOICA, Dan. *Curs de metode bibliografice de cercetare*. Iași: Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2000.
6. Правда кино и «киноправда». Москва: Искусство, 1967.
7. Современный документальный фильм. Сборник статей под ред. С. Дробашенко. Москва: Искусство, 1970.
8. http://ec.europa.eu/euraxess/pdf/research_policies/Principles_for_Innovative_Doctoral_Training.pdf
9. <http://eit.europa.eu>
10. <http://ec.europa.eu/programmes/horizon2020>
11. <http://ec.europa.eu/europe2020>
12. <http://www.eli-np.ro>
13. <http://www.eli-laser.eu/>

14. <http://www.danubius-ri.eu/>
15. <https://dexonline.ro>
16. <http://www.academia.edu>
17. <http://cne.ancs.ro>
18. http://www.mae.ro/sites/default/files/file/Europa2021/Strategia_Europa_2020.pdf